

ujaly úřady správní v příčině věcné legitimace st-logy v řízení správním.

Podle § 10 zákona č. 266/1920 Sb. usnáší se o pojmenování ulic obec. zastupitelstvo. V této své samostatné působnosti jest obec. zastupitelstvo omezeno potud, že pojmenování ulice nesmí odporovati předpisu § 7 cit. zákona; nad dodržení tohoto předpisu bdí nadřízené úřady politické v zájmu veřejném z povinnosti úřední. Podle § 25 zák. čl. XXII:1886 je proti usnesením obce učiněným ve vlastních veřejných záležitostech přípustno odvolání. Z ustanovení toho nelze však dovodovati, že by kde kdo neb aspoň každý občan obce měl vůči všelikým takovým usnesením postavení strany a mohl je proto opravným prostředkem bráti v odpor. Pokud tu není speciálního předpisu, může usnesení taková v cestě instanční naříkati jen poplatník (volič) s hlediska ochrany svého materiálního zájmu poplatnického. S tohoto stanoviska st-l opatření vlád. komisaře v odpor nebral, na to pak, aby pojmenování ulice zůstalo nezměněno, resp. aby ulice byla pojmenována podle právních a náboženských citů příslušníků určitého náboženského vyznání, nelze mu pro nedostatek speciální normy toho obsahu přiznati právního nároku. Jestliže však zájem, který st-l ve své stížnosti uplatňuje, není vůbec uznán za subjektivní jeho právo po rozumu § 2 zákona o ss a může-li — jak nss opětne již vyslovil, tak na př. v nálezu Boh. A 5645/26 — jednotlivec vytýkati formální vady jen takovému správnímu aktu, který svým obsahem se dotýká jeho práv, pak nemohl soud uznati, že nař. rozhodnutím bylo dotčeno nějaké subjektivní právo st-lovo ve smyslu § 2 zákona o ss.

Č. 12.786.

Zaměstnanci veřejní. — Školství: I. * Státním odpočivným nebo zaopatřovacím požitkem podle ustanovení § 17 odst. 2 č. 1 zákona č. 286/1924 Sb. o kumulaci požitků je rozuměti ve smyslu ustanovení § 21 téhož zákona také výchovné ve smyslu § 160 plat. zákona (č. 103/1926 Sb.). — II. * Subjektem právního nároku na příspěvek na výchovu ve smyslu § 8 zákona č. 2/1920 Sb. je dítě i tehdy, je-li v zaopatření matky-vdovy po učiteli veřejné školy národní.

(Nález z 18. února 1937 č. 10.986/37.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 12.036/35.

Věc: Marie S. v Prackovicích proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 13. ledna 1934 o vdovské pensi.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem z 18. ledna 1933 vyslovila zem. škol. rada v Praze, přiznavši st-lce jako vdově po zatímním odborném učiteli vdovskou pensi spolu s příspěvkem na výchovu dětí a výchovným, že se odpočivné platy, jež pobírá st-lka jako definitivní učitelka ve výslužbě, podle § 17 odst. 2 zákona č. 286/1924 Sb. zkracují o polovici.

Námítkám, jež proti tomu st-lka podala, zem. škol. rada výměrem z 26. května 1933 nevyhověla, vyslovivši mimo jiné, že příspěvek na výchovu

se nekrátí, poněvadž podle § 8 zákona č. 2/1920 Sb. je právním subjektem nároku na příspěvek na výchovu dítě samo, že však výchovné podle §§ 9 a 24 zákona č. 104/1926 Sb. přísluší matce.

Odvolání bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů výměru vzatého v odpor.

Proti tomuto rozhodnutí podala st-čka stížnost, o které nss uvažoval takto:

Podstata sporu tkví v řešení právní otázky, zdali výchovné tvoří součást zaopatřovacích platů vdovy a podléhá proto s nimi krácení ve smyslu § 17 zákona č. 286/1924 Sb., jak uznalo nař. rozhodnutí, či je samostatným požitkem dítěte a jako takový zůstalo uvedeným ustanovením nedotčeno, jak dovozuje stížnost. Tato má zato, že o výchovném musí platiti v tom směru vzhledem na stejný právní stav totéž, co o příspěvku na výchovu (§ 8 zákona č. 2/1920 Sb.).

Nss zabýval se touto otázkou již v nálezu z 19. září 1935 č. 17.930/35 Boh. A 12.036/35, kde vyslovil a odůvodnil právní názor, že státním odpočivným nebo zaopatřovacím požitkem podle ustanovení § 17 odst. 2 č. 1 zákona č. 286/1924 Sb. o kumulaci požitků je rozuměti ve smyslu ustanovení § 21 téhož zákona také výchovné ve smyslu § 160 plat. zákona č. 103/1926 Sb. Nss neshlédal důvodu, pro který by se měl od tohoto právního názoru uchýliti, a proto odkazuje ve smyslu § 44 jedn. řádu k odůvodnění cit. nálezu, k němuž s ohledem na vývody stížnosti dodává ještě toto:

Stížnost se mýlí, má-li zato, že jest otázka nároku pozůstalých po učitelích veřejné školy národní na výchovné a na příspěvek na výchovu upravena právním řádem shodně. Podle § 8 odst. 1 zákona ze 17. prosince 1919 č. 2 Sb. z roku 1920 náleží příspěvek na výchovu dětem po státních zaměstnancích, pokud jsou nezaopatřeny, a je tedy dítě samo subjektem, jemuž po zákonu přísluší nárok na příspěvek na výchovu ve výši v uvedeném předpisu stanovené. To plyne zřejmě ze srovnání znění tohoto zákonného ustanovení se zněním § 8 do té doby plativšího pensijního zákona ze 14. května 1896 č. 74 ř. z., který přiznával příspěvek na výchovu vdově. Správnost předdeslaného názoru je podporována též prvou větou posledního odstavce zprávy výboru státně-zřízenického Národního shromáždění z 25. listopadu 1919 tisk č. 2027 k § 8 zákona č. 2/1920 Sb., týkajícího se téhož nároku přiznávaného tímto předpisem nemanželským dětem a schovancům. Opak nelze vyčísti ani z obsahu posledního odstavce cit. paragrafu. Ustanovení tohoto odstavce není totiž výjimkou ze zásady vyslovené v odstavci prvním, nýbrž pouze předpisem, kdo jím nemá dítě jest oprávněn příspěvek na výchovu přijmouti, jak plyne z toho, že zákon na tomto místě staví vdovu co do poměru k příspěvku na výchovu na stejnou linii s postavením jakéhokoliv zákonného zástupce nezletilého dítěte, kterýž zřejmě subjektem onoho nároku býti nemůže a také není. Naproti tomu v předpisech upravujících nárok veřejných zaměstnanců na výchovné není takového ustanovení, které by bylo obdobné § 8 cit. zákona č. 2/1920 Sb.

Je pravda, že předpis § 9 učit. zákona č. 104/1926 Sb., na který poukazují důvody první stolice, jež žal. úřad převzal, sám o sobě neobsahuje ustanovení, z něhož by bylo lze přímo dovoditi, koho zákon pokládá za subjekt nároku na výchovné. Avšak nař. rozhodnutí neopřelo se toliko a výhradně o tento předpis, nýbrž citovalo jej ve spojení s § 24 téhož zákona, čímž dalo jasně najevo, že vidí v tomto předpisu právní základ svého názoru o tom, že subjektem nároku na výchovné není dítě. A učinilo tak právem. Předpis § 24 cit. zákona nemá ustanovení, že by výchovné příslušelo dětem, nýbrž určuje naopak v odst. 1, že výchovné přísluší na děti, a v odstavci 4 praví na dvou místech, že výchovné přísluší otci. Konečně v odstavci 7 normuje, za jakých předpokladů může býti výchovné přiznáno učitelce na její nezaopatřené vlastní děti. Nelze proto souhlasiti se stížností, pokud tvrdí, že proti jejímu názoru o povaze výchovného jako samostatného požitku nelze se dovolati § 24 učit. zákona č. 104/1926 Sb.

Než stížnost není důvodná ani, pokud se dovolává ustanovení § 160 odst. 4 plat. zákona č. 103/1926 Sb. a ze znění tohoto předpisu dovazuje, že výchovné přísluší vdově v dle zaopatřovacích platů. Předpis § 160 odst. 4 plat. zákona praví sice, že vdovám přísluší k zaopatřovacím platům výchovné a přídavky na děti, leč současně určuje na tomto místě, že jim přísluší jen v té výši a potud, pokud by příslušely m a n ž e l o v i za činné služby. Pro činnou službu pak plat. zákon důsledně stanoví, že výchovné je součástí aktivních služebních platů zaměstnancových, jak jest uvedeno v §§ 10, 26, 39, 55, 69, 71, 90, 96, 102 a 131 plat. zákona stejně, jak to stanoví i § 6 učit. zákona č. 104/1926 Sb. pro učitele. Nelze proto uznati, že by byl býval zákonodárce mínil pohlížeti na výchovné při pensistech a vdovách po veřejných zaměstnancích zásadně odlišně od toho hlediska, jaké zaujímá důsledně při výchovném aktivních veřejných zaměstnanců.

Z téhož hlediska vychází i § 6 zákona z 28. prosince 1932 č. 204 Sb. o úsporných opatřeních personálních, jehož se stížnost dovolává. Upravuje srážkovou základnu odpočívých platů státních zaměstnanců, vylučuje předpis ten ve svém 2. odstavci z platů těch výslovně výchovné. To by bylo jistě zbytečné, kdyby byl býval zákonodárce vycházel z názoru, že výchovné n e t v o ř í součást odpočívých a zaopatřovacích příjmů. Je proto toto ustanovení dalším potvrzením správnosti názoru, že výchovné náleží pensistovi, pokud se týče vdově po něm, a nikoli dětem a že proto podléhá předpisu § 17 zákona č. 286/1924 Sb.

Č. 12.787.

Samospráva obecní. — Řízení správní: * Usnese-li se obec. zastupitelstvo poskytnouti určitému subjektu dobrovolnou subvenci (ve formě převzetí placení anuit ze zápůjčky, kterou subjekt ten uzavře), nemá tento subjekt nároku, který by mohl uplatňovati v cestě instanční, na to, aby usnesení to bylo schváleno.

(Nález z 18. února 1937 č. 11.133/37.)